

Tandlæge Per Stylvig og fysioterapeuterne Anne Louise Kiær og Inger Wiggers Kiær har specialiseret sig i patienter med bidfunktionelle problemer. De samarbejder tæt omkring de samme patienter, der er i lange og krævende behandlingsforløb.

AF: FAGLIG REDAKTØR VIBEKE PILMARK

vp@fysio.dk

FOTO: SINE FIIG

 www.bidfunktion.com

Tandlæge og fysioterapeuter samarbejder om

BID

Et tæt samarbejde er vigtigt i behandlingen af patienter med komplicerede bidfunktionelle problemer, mener fysioterapeuterne Inger Wiggers Kiær og Anne Louise Kiær og tandlæge Per Stylvig. Efteruddannelse er nødvendig for begge faggrupper, da bidfunktionelle dysfunktioner ikke indgår i grunduddannelsen

Flere måneders smertehelvede med smerter i ansigt og ører, følelseløshed og hovedpine sluttede, da en patient efter mange nytteløse behandlinger hos fysioterapeut og ørelæge til sidst kom til en tandlæge med viden om bid-dysfunktioner. Det skrev Nordjyske Stiftstidende i februar i år. Hendes historie er desværre ikke enestående, fortæller tandlæge Per Stylvig og fysioterapeuterne Anne Louise Kiær og Inger Wiggers Kiær. De modtager hver uge patienter fra hele landet, der uden positivt resultat har gennemgået en lang række undersøgelser og behandlinger hos egen læge, fysioterapeuter, kiropraktorer og ørelæger.

De to fysioterapeuter og Per Stylvig har i flere år samarbejdet om patienter med bidfunktionelle dysfunktioner. Patienterne henvises til enten Inger Wiggers Kiær og Anne Louise Kiær eller Per Stylvig fra andre tandlæger, manuelle medicinere eller fysioterapeuter. De fleste af patienterne er ikke tidligere undersøgt bidfunktionelt, og mange af dem er endt med at blive medicineret for smerterne, uden at der er fundet en bagvedliggende grund.

FAKTA OM KURSER:

Læs mere om Per Stylvig, Inger Wiggers Kiær og Anne Louise Kiærs kurser på

 bidfunktion.dk og på muskuloskeletal.dk

INTERESSEGRUPPE FOR KÆBELEDSPROBLEMER

Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi er ved at etablere en interessegruppe for kæbeledsproblemer. Fysioterapeuter og andre fagpersoner med interesse inden for feltet er velkommen til at tilmelde sig til annelouisekiaer@mac.com

TÆT SAMARBEJDE

Per Stylvig og Inger Wiggers Kiær har samarbejdet i over 12 år og oparbejdet en solid viden og erfaring inden for feltet. Inger Wiggers Kiær's interesse for fysioterapi og bidfunktion har smittet af på datteren Anne Louise Kiær. Både mor og datter arbejder i Holbæk fysioterapi. Inger Wiggers Kiær behandler cirka 10 patienter med bidfunktionsproblemer om dagen, mens Anne Louise Kiær behandler 5-6.

I de fleste tilfælde er behandlingsforløbene lange og omkostningstunge, og det er derfor vigtigt, at patienterne er indforståede med, at det er et langt sejt træk.

At Per Stylvig har sin klinik på Frederiksberg er ifølge de tre behandlere ikke et problem for samarbejdet. "Vi bruger faxen, telefonen og mail", siger Per Stylvig, der tilføjer, at de færreste patienter har noget imod at skulle pendle til hhv. Holbæk og Frederiksberg.

Med jævne mellemrum kommer fysioterapeuterne på besøg i Per Stylvigs klinik for at gennemgå en eller flere patienter. Da praktiserende fysioterapeuter ikke kan tage betaling for samarbejdet med tandlæge, og tandlægen kan tjene mere ved at lave fyldninger i tænderne, kræver det en vis portion begejstring at behandle denne patientgruppe. Men den er tilsyneladende let at mobilisere hos de tre behandlere.

"Udfordringen er at få dem permanent gode. Når det sker, får de et liv igen", siger Per Stylvig og refererer til patienter med kroniske hovedpiner og patienter med ansigts- og kæbesmerter, der næsten har opgivet at leve et almindeligt aktivt liv.

"Jeg er blevet fagligt smittet af min mor. Det, der tiltaler mig, er de lange patientforløb og samarbejdet med andre faggrupper. Det er et enormt spændende område, der kræver en del efteruddannelse", siger Anne Louise Kiær. Hun har selv gennemgået den første del af Manuel Terapi-uddannelsen. Hun starter i efteråret på Danske Fysioterapeuters efteruddannelse i muskuloskeletal ultralydskanning, som hun mener, er helt oplagt at anvende til at udrede patienter med kæbeledsproblemer som for eksempel artrose.

BEHOV FOR EFTERUDDANNELSE

Inger Wiggers Kiær og Per Stylvig har alene eller i fællesskab afholdt et utal af kurser for tandlæger, fysioterapeuter og læger i håb om at udbrede deres viden til andre egne af landet. Nogle af kurserne afholdes i samarbejde med Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi. Anne Louise Kiær er også begyndt at undervise på kurserne. "Ofte beder vi fysioterapeuterne om at tage deres tandlæge

med og tandlægerne om at tage fysioterapeuten med, så vi kan få gang i det vigtige tværfaglige samarbejde", siger Per Stylvig.

Per Stylvig og de to fysioterapeuter modtager patienter fra Fyn, Jylland og Bornholm, og de har også patienter, der kommer fra Berlin og Hamburg. Per Stylvig er helt sikkert på, at der går en del patienter med smerter, der kunne hjælpes med en bidfunktionel behandling, men hvor hverken læger, fysioterapeuter eller tandlæger tænker i disse baner. Og selvom der er uddannet en del tandlæger og fysioterapeuter inden for feltet, kniber det stadig for dem at få tilstrækkelig erfaring med patientgruppen. Per Stylvig og de to fysioterapeuter har således jævnligt kolleger til supervision, og de bliver ofte ringet op, når tidligere kursusedtagere har brug for at udveksle erfaringer.

DET HELE MENNESKE

"Det var, da jeg først begyndte at se mine patienter som hele mennesker og ikke kun som bid, kæbe og tænder, at jeg for alvor fik gode resultater med min behandling", siger Per Stylvig. Den biomekaniske forståelse af sammenhæng mellem bid og resten af kroppen er alfa og omega, hvis tandlægens behandling skal lykkes, og det er ifølge Per Stylvig ikke nok at samarbejde med fysioterapeuter, der tager sig af den side af sagen.

Fysioterapeuter har ifølge Anne Louise Kiær og Inger Wiggers Kiær lettere ved at gennemskue den indviklede biomekanik omkring kæbeledet og sammenhængen med resten af kroppen i forhold til tandlægerne. Til gengæld har fysioterapeuter begrænset viden om den orale terapi, mener Anne Louise Kiær. I Holland findes fysioterapeuter med speciale i oral fysioterapi, og Per Stylvig er bekendt med, at den amerikanske tandlægeforening tilbyder kurser for fysioterapeuter, der uddanner sig i det orale speciale.

HOVEDPINEPATIENTER

Som det fremgår af artiklen på side 9, kan hovedpine skyldes dysfunktioner eller artrose i kæbeledene. Derfor er der god grund til at undersøge biddet hos patienter med kronisk hovedpine og migræne.

Anne Louise Kiær har et ønske om at få et samarbejde med Hovedpinecenteret i Glostrup om at gennemføre bidfunktionsundersøgelse på patienterne i centeret. Hun håber, at det på sigt kunne føre til, at man også i hovedpinecentre undersøger patienternes bidfunktion.

Fleere fysioterapeutstuderende har valgt at skrive bachelorprojekt om kæbeled og bidfunktion, så interessen er der hos de nyuddannede. Alligevel mener Anne Louise Kiær, at der godt kunne indgå mere om kæbeledet i grunduddannelsen. Hun synes, det er vigtigt at vide, at for eksempel reumatoid artrit kan debutere i kæbeledene, og at mennesker, der har fået en whiplash, kan have symptomer fra kæben. Desuden skal man vide, at det langt fra er en god ide at manipulere et kæbeled. "Både tandlæge og fysioterapeuterne har brug for efteruddannelse, og det er vigtigt at understrege, at hverken fysioterapeuter eller kiropraktorer på egen hånd kan diagnosticere et bid; der skal en tandlæge med specialviden til", siger Inger Wiggers Kiær. ●